

☒
☐
☐

Oppiaine	Liiketaloustiede, laskentatoimi	Päivämäärä	10.08.2007
Tekijä(t)	Hannu Rinne	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	90
Otsikko	Siirtohinnoitteluongelman ratkaisu pk-yrityksessä – Konstruktiivinen tutkimus		
Ohjaaja(t)	Professori Kari Lukka ja KTM Antti Pitkänen		

Tiivistelmä

Tutkimuksen tavoitteena on tutkia siirtohinnoittelua ja organisaation hajautusta pk-yrityksessä ja kehittää case-yrityksenä olevalle palvelualan pk-yritykselle sen tavoitteita ja strategiaa vastaava siirtohinnoittelukonstruktio, jolla kyetään ratkaisemaan kohdeyrityksen yksiköiden kannattavuuden mittaamisesta syntynyt siirtohinnoitteluongelma. Tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä käytetään Ecclesin ja Spicerin organisaatioteoreettisia siirtohinnoittelumalleja.

Tulosityksikköorganisaation perusideana on luoda itsenäisten yritysten tavoin toimivia yksiköitä, joiden päätöksenteko on keskitettyä organisaatiota tehokkaampaa. Kun pyritään luomaan tavoitekongruenssi koko yrityksen ja tulosityksiköiden tavoitteiden välille, arvioimaan tulosityksiköiden kannattavuutta luotettavasti ja ylläpitämään yksiköissä riittävää itsenäisyyttä, tulee väistämättä ratkaistavaksi yksiköiden välinen siirtohinnoitteluongelma. Siirtohinnoitteluongelman ratkaisuun on kirjallisuudessa esitetty lukuisia määriä erilaisia menetelmiä, jotka tässä tutkimuksessa on jaettu talousteoreettisiin malleihin, matemaattisiin optimointimalleihin, organisaatioteoreettisiin malleihin ja pragmaattisiin menetelmiin. Kirjallisuudessa esitettyjä malleja on tarkasteltu yksityiskohtaisesti, jotta pystytään luomaan kattava teoriapohja case-osuutta varten.

Tutkimuksen empiriaosa on suoritettu case-tutkimuksella, jossa tutkittavana oli Suomessa toimiva messualan pk-yritys. Vaikka case-yritys on kooltaan melko pieni, on toiminnan kasvun ja kilpailun kiristymisen myötä sille syntynyt tarve hajauttaa organisaatio tulosityksiköihin. Tällä on ollut positiivinen vaikutus tulosityksiköiden päälliköiden motivaation ja tulostietoisuus organisaatiossa on selkeästi lisääntynyt. Tutkimuksen ratkaisuehdotus perustuu kokonaiskustannuksiin lisätynä 15 prosentin voittolisällä. Ehdotetulla siirtohinnoittelumenetelmällä pyrittiin selkeään ja ymmärrettävään ratkaisuun, joka olisi hyvin toteutettavissa case-yritykselle ja olisi sen tavoitteiden mukainen. Mallilla kyetään riittävän luotettavasti arvioimaan yksiköiden kannattavuutta ja täten siis ratkaisemaan yrityksen siirtohinnoitteluongelma. Ehdotettu menetelmä kasvattaa yksiköiden johtajien motivaatiota ja autonomiaa sekä kannustaa vanhaa siirtohinnoittelumenetelmää paremmin tavoitekongruenssiin. Yrityksen edelleen laajentuessa on tärkeää, että sillä on käytössään siirtohinnoittelumenetelmä, jolla voidaan luotettavasti arvioida yksiköiden kannattavuutta. Ehdotettu siirtohinnoittelumalli on myös Ecclesin ja Spicerin siirtohinnoittelumallien mukainen, joten näiden voidaan tämän tutkimuksen perusteella nähdä soveltuvan myös pk-yrityksen siirtohinnoittelun analysointiin.

Asiasanat	siirtohinnat, hajautus, yksiköt
Muita tietoja	